Otto Schneid
Papers

"The Indians Live"

6.1.26

26

נפתלי שניד

האינדיאנים חיים

בנעורינו למדנו, שמן האינדיאנים האמריקניים לא נותרו אלא מתי מספר, וגם לשארית הפליטה אין תקוה; אינם יכולים לשמור עוד על הנחלת, ואחרית מסרתם הולכת ונשמטת באכזרות של תנאי חייהם. כמה אמת יש בדעה זאת ומהי המציאות כיום, נראה בכנוס האינדיאנים, שממנו אנחנו חוזרים היום, בני יעקב ואני. כנוס זה היה הראשון מאז 208 שנים, ובו נפגשו משלחות משבטים המפוזרים בכל יבשת אמריקה הצפונית, מקנדה ועד מכסיקו, ואיש אחד ייצג אפילו שבט היושב בפרו. אל סלעי ויאלופינג, הנוף המלהיב שבמדינת פנסילבניה, באו לשלשה ימים כ-500 נציגים, ובהם ראשי שבטים, כהניהם ונסיכיהם; מנהיגותם זאת כללה גם אשה זקנה נחמדה. כדי לראותם פנים אל פנים וליהנות ממראם, מרקודיהם, זמרתם ומשחקיהם, באו 70.000 "חוורי פנים" במכוניותיהם, שחסמו את הכבישים בקרבת המקום, ומשטרת התנועה ניסתה כל יכלתה, כדי להשתלט על קשי המצב.

אם כך, לא נכרתו האינדיאנים לחלוטין. שרידיהם בחיים, ועצם העובדה של כנוס זה דיה להוכיח, שיש בהם הרצון לחיות. האם כבר קרה, שעם התאבד? או עשתה זאת בזמן מן הזמנים איזו שהיא קבוצה גזעית-לאומית-חברתית? הלא ההתבוללות המקיפה והקיצונית העמידה ערב קום הציונות את העם היהודי מול אותה השאלה; ויש הלומדים לקח הפוך כזה גם מן השואה. לכאן שייכים כל המומרים מן הימים ההם, שלא חזרו, ואלה שנוספו עליהם. האינדיאנים היו בזמנים ממושכים וחוזרים במצבים של יאוש מחלט, ללא סכוי, בין החרב העצומה ובין מיתת הרעב. במצבם זה נדמה, כאילו רק בודדים יכלו פה ושם להמלט מגורלו של הכלל. בערי אמריקה תמצא לעתים קרובות כאלה המזכירים את המומרים או את האנוסים שלנו, אשר רק סימני גזעם מספרים על מוצאם. בכל אתר תיפגש גם עם בני-תערובת, שאינם בולטים בארץ הלאומים המרובים. לאחר כל נצחונות הכובש, המתת שבטים שלמים וצמצום קיצוני של שארית השבטים האחרים, הוסיפו גזל האדמות ודחיקת רגליהם לעשות בהם שמות. על תנאי הדלות והדכאון נוספה עוד אי-נאמנותו של הכובש, שהיה מפר אפילו את ההסכמים שבעצמו כפה על המנוצחים. מאז קברו האינדיאנים את הגרזן המלחמתי, לפני יותר ממאתיים שנה, לא הוטב להם כמו שקוו. התלונות המרות שבפיהם עד היום, מזכירות לנו הרבה מזכרונותינו אנו, מפצעינו המוגלדים ומן השריים. כחצי מליון אינדיאנים עוד קיימים בזמננו, והם עומדים

לעשות צעד אלמנטרי ונכבד: הם מתכוננים לפנות אל מצפון אמריקה או העולם. הם מאמינים במצפון, כי אינם יכולים אחרת.

אנחנו רגילים להסתכל בכל בעיני צמחונים. כשאנחנו נעולים נעלים עשויות בלי עור, הננו משוחחים שיחת רעים עם אנשים לובשי עורות ופרוות ועונדי צפרניים וחובשי נוצות. אולם, עלינו להבחין ולנהוג צדק, גם כשזה קשה. אנחנו יכולים וצריכים להלחם נגד פורענות השחיטה המיותרת ונגד ציד ודיג כמשחק וספורט של כל אלה אשר כלכלתם על ענפים אחרים, יותר מתקדמים. אך מה היו עושים העשוקים האלה, שאדמותיהם כל כך נצטמצמו ונדלדלו, לו היו צריכים לוותר גם על הציד והדיג? במסעדה שבמקום אכלנו עם אחד האמידים המעטים שבהם, ראש מטה טוסקארורא, בן 83, שמו "קול-רם", וגם שם אנגלי לו. פניו הוד ורוחניות. הוא הזמין לו מאכל בשר, ואנחנו הזמנו סלט. כששמע כי אנחנו צמחונים, אמר: "זהו עיקרון טוב מאד מאד". הוא אדם הבלתי מסוגל לכל צביעות, והמעט שהוא מדבר מבטא את מחשבתו בתכלית כנות. ההסכמה הנלהבת הזאת מצד האיש, שכל עולמו בהדרה בשרני, נגעה עד לבנו. הוא רחב אפק. ראה את רב היבשות והעמים וספג בו מהשכלתם, אך חייו שייכים לעמו. הכרנו גם את בתו, בוגרת קולג' ומורה בניו-יורק, ואת בנו, גם הוא מנהיג מסור לשבטו. הזקן אוהב לישראל, ובזה הוא לא פחות אמיתי מאשר בשאר חוות דעתו.

השיחות עם האנשים ההוגים האלה נגעו בלי משים גם בשאלות בוערות כמו זו של מאבק הכושים. כל האינדיאנים הביעו אהדה מובנת, אבל משיטותיהם של הכושים הם הסתייגו. האינדיאנים אינם רוצים לכבוש את שלהם, אלא ללכת בדרך הסבלנות, הכבוד והשלום. "המדיניות הטובה ביותר היא זו של היושר". זאת מלמדים כלם, כאילו למדו במישרין את המוסר העליון שבמדיניות ימינו, זה של גנדי. וראשית כל הם בודאי זוכרים את הלקח הנורא שהנחילה להם ההיסטוריה בארבע מאות שנה.

מתוך המנהיגים אזכיר את "קל-רגל הנשר הדובר", שנתן לנו מושג די בהיר על אמונתם ועל המידה בה עודנה בחיים. הם עובדים את אלהים ומסכימים לקרוא לעליון בשם זה, אבל הם מעדיפים את השם "הרוח הגדול". הטבע על כל בטוייו וכל מה שראוי להערצה, נובע ממנו, והוא הנותן גם באדם חכמה ומדריכו. הכל לו, ושבטי האינדיאנים עמו שלו, ולבסוף יגאלם. דברים אלה מצלצלים באזנינו כמוכרים. קשה לברר, אם הם שחזור של אמונה עתיקת-יומין או התפתחות מושפעת ע"י אמונת-היחוד המקורית, וזו יכלה להגיע אליהם במישרין מן היהדות או באמצעות הנצרות. נזכיר שגם הפוליתיאיזם ההינדואי הלך בדורנו בדרך דומה. דבקותו של קל רגל משכנעת כמו הבעת כל אדם שכולו מסירות.

נסיך אינדיאני אחר, היושב בעיר קטנה במדינת ניו-יורק, התגייס לטובת המגבית היהודית המאוחדת והשיג עם ידידים נוצרים 200.000 דולר. גדול כוחה של אהדה; מוקדם או מאוחר סופה להתבטא בממשות.

עוד התפתחות אחת ניכרת, אך היא באה באיחור מרבי. עדיין לא הגיעו האינדיאנים לתודעה לאומית מקיפה. רק עכשיו הם מתחילים מתנערים מן הפלגנות

שבנקודת הראות של השבט. הקשרים שבין השרידים המרופקים הולכים ומתהדקים רק עתה.

לבסוף אספר על פרט אפייני לימים אלה. על בחור אחד, שהשתתף בתלבושת המתאימה בהצגת רקודים עממיים, העיר המגחה, שאין הוא אינדיאני, אבל הוא נתקבל בשבט אחד כאח, וגם שם אינדיאני הוענק לו. לא הזדמן לי לשוחח אתו. אבל שמעתי, שיש עוד אחדים כמוהו. גם זה מזכיר מגמה מפליאה בהיסטוריה העברית החדשה. הכח בו מושך העם הסובל בניו בודדים של עם גדול וגאה, מצביע, כנראה, על קוממיות ותחיה קרובה.

[illegible]

[illegible]